

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

ID 4556

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (бакалавр)	Назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування (2024)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. бухгалтерського обліку та аудиту (ОА)

Викладач/викладачі

Королюк Тетяна Миколаївна, канд. екон. наук, доцент, доцент, [профіль на порталі "Науковці ТНТУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Отримання теоретичних знань щодо сутності, значення, принципів формування облікової інформації; набуття практичних навичок застосування методичних прийомів бухгалтерського обліку; ознайомлення з відображенням основних господарських операцій та процесів на підприємствах; складання бухгалтерського балансу та інших форм звітності.
Формат курсу	Змішаний – курс, що передбачає проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння викладеного матеріалу і має супровід в електронному навчальному курсі системи A-Tutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Компетентності ОП	Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей: – інтегральної: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.– загальних: ЗК12. Здатність працювати автономно.– спеціальних: СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК7. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
	За результатами вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен продемонструвати такі результати навчання: ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч.

Програмні результати навчання з ОП	бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів. ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
Обсяг курсу	Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 16 год.; практичні заняття — 32 год.; самостійна робота — 72 год.; Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 8 год.; практичні заняття — 4 год.; самостійна робота — 108 год.;
Ознаки курсу	Рік навчання — 2; семестр — 3; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів — 2;
Форма контролю	Поточний контроль: поточне опитування; тестування; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії. Підсумковий контроль: екзамен
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріалом таких дисципліни як: «Макро- та мікроекономіка».
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	Технічні засоби для демонстрування результатів навчання (ноутбук, проектор). Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

СТРУКТУРА КУРСУ

Лекційний курс	Годин	
	<u>ОФЗО</u>	<u>ЗФЗО</u>
Лекція 1. Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод. Бухгалтерський облік як інформаційна система. Мета, завдання та функції бухгалтерського обліку. Предмет, об'єкти і суб'єкти бухгалтерського обліку. Методичні прийоми бухгалтерського обліку. Облікова політика в бухгалтерському обліку: основи організації та регулювання.	2	1
Лекція 2. Тема 2. Бухгалтерський баланс. Бухгалтерський баланс, його зміст і будова. Структура бухгалтерського балансу. Вплив господарських операцій на зміни в балансі. Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. Поняття та призначення рахунків бухгалтерського обліку. Структура Плану рахунків бухгалтерського обліку та суть бухгалтерських проведення. Сутність і призначення синтетичних та аналітичних рахунків.	2	1
Лекція 3. Тема 4. Оцінювання та калькуляція. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку. Оцінка об'єктів обліку. Калькулювання в системі бухгалтерського обліку. Класифікація методів обліку витрат і калькулювання. Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Поняття та види інвентаризацій. Облікові реєстри та їх класифікація. Форми бухгалтерського обліку.	2	1
Лекція 4. Тема 6. Облік необоротних активів. Визначення, класифікація, оцінка основних засобів. Документування операцій обліку основних засобів. Облік амортизації основних засобів. Переоцінка основних засобів. Облік нематеріальних активів. Тема 7. Облік запасів. Основи побудови обліку, класифікація та оцінка матеріальних оборотних засобів. Документальне оформлення руху виробничих запасів. Бухгалтерський облік надходження запасів. Бухгалтерський облік вибуття запасів. Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів. Оцінка запасів на дату балансу.	2	1
Лекція 5. Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості. Облік касових операцій. Облік операцій на рахунках у банках. Облік інших грошових коштів. Облік цінних паперів. Облік розрахунків із дебіторами.		

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.	2	0,5
Тема 4. Оцінювання та калькуляція.	2	
Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку.	2	
Тема 6. Облік необоротних активів.	2	0,5
Тема 7. Облік запасів.	2	
Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості.	3	0,5
Тема 9. Облік фінансових інвестицій.	2	
Тема 10. Облік власного капіталу.	2	0,5
Тема 11. Облік зобов'язань.	3	0,5
Тема 12. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.	2	
Тема 13. Облік витрат діяльності підприємства.	2	
Тема 14. Облік доходів і фінансових результатів.	2	
Тема 15. Фінансова звітність.	2	0,5
	РАЗОМ:	32 4

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

Мета самостійної роботи полягає в подальшому поглибленні і закріпленні теоретичних знань з методики ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.
Завдання для самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» передбачають опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу, опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції, завдання, підготовка презентації та доповіді.

Інформаційні джерела для вивчення курсу

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» для студентів спеціальностей 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм» / Т. М. Королюк. Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2022. 72 с.
2. Практикум з дисципліни «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» для студентів спеціальностей 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм» / Т. М. Королюк. Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2022. 38 с.
3. Методичні вказівки та завдання для самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» для студентів спеціальностей 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм» / Т. М. Королюк. Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2022. 30 с.

Базова

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
2. Національні положення (станданти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>.
3. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388с.
4. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики. Підручник / А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко, Т. І. Партин, О. І. Тивончук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 416 с.
5. Бухгалтерський облік. Практикум: Навчальний посібник / Мельник Т.Г. Київ: Кондор, 2023. 320 с.
6. Лобода Н. О., Чабанюк О. М. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ : Алерта, 2022. 224 с.
7. Основи бухгалтерського обліку: навч. посіб. / В.К. Орлова та ін. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2021. 232 с.
8. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік : навчально-методичний посібник. Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.
9. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Друге видання, доповн. і переробл. Київ: Алерта, 2020. 192 с.
10. Чабанюк О.М., Лобода Н.О. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2023. 212 с.

Допоміжна

1. Акімова Т., Распопова Ю., Волященко І. Теоретичні засади організації обліку витрат виробничого підприємства. Економіка та суспільство. 2023. №52. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-46>.
2. Гуренко Т. Взаємозв'язок теорії бухгалтерського обліку з теоріями інших галузей економічної науки. Економіка та суспільство. 2022. №40. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-34>.
3. Колісник О. П., Приходько К. К. Облік і контроль основних засобів в умовах воєнного стану. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2023. №7. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-09-03>.
4. Кучеренко Т. Є., Аніщенко Г. Ю. Обліково-аналітичне забезпечення управління грошовими потоками підприємств. Ефективна економіка.

2022. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10022> (дата звернення: 05.10.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.12.
5. Петченко М., Фоміна Т., Балазюк О., Смірнова Н., Лугова О. Аналіз тенденцій упровадження цифровізації та диджиталізації в бухгалтерський облік (український кейс). *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. №1(48). С. 105–113. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.1.48.2023.3951>.
6. Слепченко В., Скрипник М. Методика обліку розрахунків підприємства з покупцями та замовниками. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-4>.
7. Яценко В. Що таке «традиційна» теорія бухгалтерського обліку та чому її критикують? *Food Industry Economics*. 2020. №.12(2). URL: <https://doi.org/10.15673/fe.v12i2.1744>.
8. Королюк Т., Кравчук Н., Карп І. Стан та тенденції розвитку організації документообігу в інформаційній системі управління підприємством. *Галицький економічний вісник*. 2020. Том 67. № 6. С. 79-89.
9. Королюк Т., Мазуренок О. Діджиталізація діяльності підприємств: тенденції, цифровий облік, перспективи. *Галицький економічний вісник*. 2021. Том 70. №3. С. 59-70.
10. Королюк Т., Рапа Н. Діджиталізація документообігу: законодавчі аспекти, переваги та недоліки, ефективність впровадження. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. Вип. 2 (25). С. 270-280. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21ktmnev.pdf>.
11. Королюк Т., Рапа Н. Діджиталізація документообігу на підприємстві: особливості сервісного забезпечення. *Галицький економічний вісник*. 2022. Том 75. №2. С. 37-45.
12. Хомин П., Співак С., Королюк Т. Податкова політика на тлі облікової проблематики. *Галицький економічний вісник*. 2023. Том 82. №3. С. 47-51.
13. Королюк Т., Хомин П., Співак С. Особливості організації управлінського обліку в системі контролінгу. *Галицький економічний вісник*. 2023. Том 83. № 4. С. 71-77.
14. Ратинський В. В., Кундеус О. М., Королюк Т. М., Малярський О. Д. Система управлінського обліку підприємств торгово-побутової інфраструктури. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 16. С. 97-102.
15. Spivak S., Korolyuk T., Spivak I., Krepych S., Nita B. and Brukhanskyi R. Construction of a Conceptual Model of the Accounting and Analytical System of Report Formation Under IFRS, 2023 13th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT), Wroclaw, Poland, 2023, pp. 206-210. DOI: 10.1109/ACIT58437.2023.10275676.
16. Королюк Т., Співак С., Ратинський В. Облік в управлінні підприємством в умовах цифрової економіки. *Галицький економічний вісник*. 2023. Том 85. № 6. С. 88–96.
17. Spivak S., Korolyuk T., Dereichuk O. Organizational aspects and information support of the process of forming enterprise reports. *Galician economic journal (Tern.)*, 2024, vol. 87, no 2, pp. 116-121.
18. Королюк Т., Співак С., Капустяк Р. Організаційні аспекти бухгалтерського обліку на підприємстві. *Галицький економічний вісник*. 2024. Том 89. № 4. С. 63-69.
19. Королюк Т.М. Документообіг в інформаційній системі управління підприємством. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін : зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 22 жовтня 2020 р.)*. / за ред. Пилипенко К.А. Полтава : ПДАА, 2020. 785 с. С. 297-301.
20. Королюк Тетяна. Законодавчі основи електронного документообігу. *Актуальні проблеми теорії і практики бухгалтерського обліку, аналізу, контролю й оподаткування в Україні: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку: зб. наук. праць VI Міжнародної конференції (25 жовтня 2021р., м. Кам'янець-Подільський, ПДАТУ). Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2021. 296 с. С. 185-187.*

21. Королюк Т. Облік як інформаційне забезпечення процесу контролінгу. Розвиток соціально-економічних систем в геоeкономічному просторі: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 15-16 грудня 2022 р.). Тернопіль, ФОП Паляниця В.А., 2022. 151 с. С. 81–82.
22. Королюк Т. Діджиталізація документообігу в обліку. Розвиток соціально-економічних систем в геоeкономічному просторі: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 19 травня, 2023 р.). Тернопіль, ФОП Паляниця В.А., 2023. 142 с. С. 79–81.
23. Королюк Т. М., Рапа Н. В. Особливості обліку в будівельній галузі. Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали III Міжнар. наук.–практ. Інтернет-конф. (21-22 листопада 2023 р., м. Херсон – м. Хмельницький). Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2023. 374 с. С. 29-32.
24. Королюк Т.М. Електронний документообіг в інформаційній системі підприємства. Розвиток соціально-економічних систем в геоeкономічному просторі: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 22-23 травня, 2024 р.). Тернопіль, ФОП Паляниця В.А., 2024. 136 с. С. 82–84.
25. Королюк Тетяна Електронний документообіг в обліковій системі підприємства // Розвиток соціально-економічних систем в геоeкономічному просторі: колективна монографія / за ред. д.е.н., проф. С.М. Співака. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2024. 318 с. С. 17-48.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. ЕНК Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством ID: 4556 <https://dl.tntu.edu.ua/login.php?course=4556>
2. <http://rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної ради України.
3. http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245427423 – Офіційний портал Міністерства фінансів України.
4. <http://sfs.gov.ua/> – Офіційний портал Державної фіскальної служби України.
5. <http://vobu.ua/ukr> – Газета «Все про бухгалтерський облік».
6. <https://dtkr.com.ua/> – Український бухгалтерський портал.
7. <https://egolovbuh.mcfp.ua/> - Журнал «Головбух»

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі ОА. Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Теоретичний курс	Практичне завдання	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				
20	20		15	20		10	15	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів			
Лекції №1-3	Практичне заняття №1	4	Лекції №4-8	Практичне заняття №6	2			
	Практичне заняття №2	4		Практичне заняття №7	2			
	Практичне заняття №3	4		Практичне заняття №8	2			
	Практичне заняття №4	4		Практичне заняття №9	2			
	Практичне заняття №5	4		Практичне заняття №10	2			
				Практичне заняття №11	2			
				Практичне заняття №12	2			
				Практичне заняття №13-14	2			
				Практичне заняття №15	2			
				Практичне заняття №16	2			

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою, екзамен
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри ОА, протокол №1 від «29» серпня 2025 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми канд. екон. наук, доцент кафедри ЕФ

Андрій КРУПКА